

TRANSPORTNO OSIGURANJE

APELACIONI SUD, Aix

Presuda od 16.V 1975.

Cie générale d'assurances
c/a Ets Mory, Sté Keller
Shipping Ltd, Sté Centre
Imex, Sté navale Chargeurs
Delmas-Vieljeux et Socopao
Congo

Pomorsko osiguranje tereta - Subrogacija osiguratelja -
Isprava o subrogaciji - Da bi isprava o subrogaciji bi-
la valjana potrebno je da sadrži podatke o osiguraniku,
osiguratelju, predmetu osiguranja i isplaćenoj osigur-
nini

Tužitelj je osiguravajuće društvo, a tuženi su špediter-krcatelj, brodari i poduzeće koje je primilo terete u iskrcajnoj luci i uputilo ih željeznicom u konačno odredište (Brazavil).

Špediter, sa sjedištem u Marseillesu, uputio je dvije pošiljke od 6.000 vreća pšeničnog brašna za Brazavil.

Prva pošiljka je bila ukrcana na brod "Tchibanga" brodarskog poduzeća Delmas-Vieljeux, a druga na brod "Helvetia" brodarskog poduzeća Keller Shipping Ltd, obje s odredištem u Pointe-Noireu (Kongo).

U iskrcajnoj luci oba je tereta preuzeo Ets Mory i uputio ih željeznicom za Brazavil.

U konačnom odredištu utvrđjene su štete koje su iznosile na prvoj pošiljci 3.486,10 F, a na drugoj 6.626 F.

Osiguravajuće društvo, navodeći da je u svojstvu osiguratelja tih tereta nadoknadilo štete te da se smatra subrogiranim, tužilo je 2. X 1972. god. pred Trgovačkim sudom u Marseillesu sve osobe koje su sudjelovale u izvršenju prijevoza, zahtijevajući naknadu štete koju je pokrilo osiguranjem.

Brodar "Helveti"-e je pozvao u parnicu na garanciju slagača (Sté Socopao Congo) koji je izvršio iskrcavanje robe u Pointe-Noireu.

Trgovački je sud u Marsèillesu zauzeo stajalište da predviđeni uvjeti za ugovornu subrogaciju nisu bili ispunjeni, te je donio presudu kojom je odbio zahtjev osiguratelja kao neosnovan i obvezao ga na naknadu svih parničnih troškova (uključujući i troškove prouzročene pozivanjem u parnicu slagača od strane broдача), koju je Apelacioni sud potvrdio iz slijedećih bitnih razloga:

Osiguratelj je, tvrdeći da je subrogacijom stupio u prava svog osiguranika, predočio sudu kao dokaz dvije priznanice o naknadi štete za oba tereta i dvije subrogacione isprave.

Priznanice, predočene u fotokopijama, nisu bile datirane niti su označavale identitet (ime i potpis) primatelja - korisnika isplate, naznačavajući jedino slovima i brojkama iznose od 8.486,10 F i 6.626 F.

Sud je utvrdio da su takve priznanice bez ikakve pravne valjanosti jer ničim ne dokazuju da je osiguratelj isplatio osigurninu osiguraniku.

Predočene isprave o subrogaciji, u kojima se priznaje da je primljena osigurnina (bez naznake o isplaćenju svoti) za prouzročene štete na robi koja je prevezena brodovima "Tchibanga" i "Helvetia" i kojima se osigurateljima (bez naznake identiteta) ustupaju sva prava i zahtjevi protiv prijevoznika i svake ostale odgovorne osobe, bile su izdane u Parizu 27.IV 1973. god. i potpisane od strane generalnog tajnika SCOA (Sté commerciale de l'Quest africain).

Sud je zauzeo stajalište da osiguratelj, predočivši tako sačinjene subrogacione isprave, nije uspio dokazati ugovornu subrogaciju na koju se poziva i to posebice iz slijedećih razloga:

Predočene subrogacione isprave nisu imale naznake o isplaćenju svoti niti o identitetu osiguratelja. Sud je utvrdio kao najbitnije da su subrogacione isprave bile izdane od strane SCOA, nepoznate osobe, čije ime se ne nalazi u teretnicama, a o ulozi koju je ona imala u ovom prijevozu nije dato nikakvo objašnjenje.

Osim toga, osiguratelj nije predočio sudu policu osiguranja niti naznačio ime osiguranika.

Slijedom toga sud je zaključio da osiguratelj nije dokazao da je osigurninu primio osiguranik koji je mogao imati zahtjev prema tuženima (jer nije dokazano da ima pravne veze bilo s pošiljateljem bilo s primateljem) te prema tome, subrogirati osiguratelja u sva svoja prava prema tuženima.

U obrazloženju suda ističe se i to da su isprave o subrogaciji izdane 27.IV 1973. god, a da je osiguratelj tužio 2.X 1972. god, što ukazuje na isplatu poslije tužbe, te da se osiguratelju nije mogla retroaktivno dati sposobnost da tuži, koju on nije imao u trenutku kada je tužio.

Na kraju sud zaključno podvlači da se osiguratelj u nedostatku ugovorne subrogacije mogao koristiti zakonskom subrogacijom (čl.33. Zakona od 3.VII 1967) uz dokaz dviju činjenica: da je platio prije tužbe i da je platio osiguraniku koji ima pravo na naknadu štete od tuženih, koje osiguratelj nije dokazao.

(DMF 1976, str.220)

M.P.